

Benjamin Andreas Aune Sahba

Mupro

- Individuell opplæring i musikkproduksjon

Bacheloroppgave i musikkteknologi
Veileder: Daniel Buner Formo
Mai 2019

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for musikk

Sammendrag

Denne bacheloroppgaven omhandler musikkskolen *Mupro*, et undervisningstilbud skapt av Benjamin Sahba, Audun Agnar Guldbrandsen og Lars Horn Lavik i Januar 2019. Jeg presenterer så hvordan en læreplan kan utvikles i henhold til individuell én-til-én undervisning.

Abstract

This bachelor thesis is about the music school *Mupro*, an educational program created by Benjamin Sahba, Audun Agnar Guldbrandsen and Lars Horn Lavik in January 2019. I then present how a curriculum can be developed according to individual one-to-one teaching.

Innholdsfortegnelse

1.0. Innledning	4
2.0. Teori	4
2.1. Hva er Mupro?	4
2.2. Hvordan definerer vi begrepet musikkprodusent?	5
2.3. Vårt mål med Mupro	6
2.4. Hvem kan være lærer ved Mupro?	6
2.5. Hva skal kriteriene være for at man skal kunne bli lærer?	6
2.6. Klassisk læremodell	7
3.0. Metode	8
3.1. Våre elever	8
3.2. Rekruttering	8
3.3. Målgruppen	8
4.0. Resultat	9
4.1. Grunnleggende musikkteori	9
4.2. Grunnleggende kjennskap til DAW	10
4.3. Gehør, komponering og strukturering	10
4.4. Lydmanipulering og effektbruk	11
4.5. Vokalinnspilling og vokalproduksjon	11
4.6. Miks og grunnleggende master	12
4.7. Benytte kategoriene på riktig måte	12
5.0. Diskusjon	13
5.1. Undervisningen	13
5.2. Egne tanker	14
5.3. Konklusjon	14
6.0. Referanseliste:	15

1.0. Innledning

Som 12-åring oppdaget jeg muligheten til å produsere musikk kun ved hjelp av en datamaskin. Dette var noe jeg tidligere ikke hadde hørt mye om og det var heller ikke mye informasjon å finne om akkurat hvordan man skulle lære seg dette. I nyere tid har begrepet *laptop-produsent* blitt et vanligere uttrykk, og musikkproduksjon på datamaskin har blitt bedre kjent for allmenheten. Emnet musikkproduksjon er veldig bredt og det finnes få eller ingen timebaserte tilbud der ute. Musikkproduksjonsstudier begynner å bli mer etablerte, der alle studenter skal gjennom et satt pensum og studerer på heltid. Når det kommer til individuell opplæring der tiden er mer verdifull, hvordan kan man da forholde seg til eleven? Sammen med Audun Agnar Gulbrandsen og Lars Horn Lavik har jeg startet en musikkproduksjonsskole som tilbyr individuell opplæring av musikkproduksjon. Vi har grunn til å tro at elevene som deltar er på forskjellige nivåer erfaringsmessig, og har ulike ønsker og mål for hva de vil lære. Forskjellen fra dette og et ordinært studieprogram er at vi ikke bestemmer hva som skal læres. Elevene bestemmer selv hva de har interesse for å lære.

Hvordan kan vi utvikle en læreplan som tar hensyn til denne læringsformen og hvordan kan vi best mulig lære bort musikkproduksjon? Sammen med Audun vil jeg utvikle et opplegg som gjør oss sikre på at vi kan tilby en profesjonell oppfølging.

2.0. Teori

2.1. Hva er Mupro?

Mupro ble opprettet i Januar 2019 og tilbyr timebasert, individuell undervisning i musikkproduksjon. Hos Mupro får eleven én-til-én timer med en profesjonell musikkprodusent, med personlig oppfølging. Med det mener vi at læreren lytter til eleven, og gir eleven den undervisningen han eller hun skulle ønske. Vi har utviklet en læreplan vi benytter oss av, men elevene må ikke gjennom de delene av læreplanen som er irrelevante for dem. Det som gjør at Mupro skiller seg ut fra annen undervisning i musikkproduksjon, er at vår undervisning ikke er et studieprogram. Det som finnes av tilbud i Norge er stort sett på høyskolenivå og krever at elevene tar en hel utdanning, noe mange ikke er interesserte eller har tid til. Skoler som Westerdals, Limpi eller NTNU har tilbud som omhandler

musikkproduksjon, men som krever at studentene tar en utdanning på heltid. Dette utelukker muligheten til å ta annen utdanning eller jobbe fulltid på samme tid, noe som kan være uaktuelt for de som ikke har ambisjoner om å satse på musikk, men likevel vil ha det som en hobby.

Flere av våre elever jobber eller studerer, og derfor blir fritiden oftest disponert til musikkproduksjon. Vår filosofi er at de som er kunder hos oss skal kunne ta timer etter anledning og behov, og ikke være bundet til et fast regime. Hos Mupro er alle velkomne, vi har ingen krav til opptak eller tidligere ferdigheter og alle kan ta timer uavhengig av nivå og ferdigheter. Vårt tilbud er timebasert, og likner tilbudet mange benytter seg av om de tar pianotimer eller gitartimer. Etter våre observasjoner og undersøkelser er tilbudet om å lære musikkproduksjon stort sett ikke-eksisterende i Norge. Musikkskolene som tilbyr timebasert undervisning i ulike instrumenter kan også tilby noe undervisning for musikkproduksjon, men i svært liten skala. Ingen som vi har sett til nå satser fullt ut på enkelttimer i musikkproduksjon. Derfor velger vi å si at Mupro er første i sitt slag.

Vi har startet opp denne bedriften med et ønske å kunne gi et tilbud vi selv savnet da vi lærte oss veien i musikkproduksjon. Vi har alle måttet lære dette faget på egenhånd, noe som har vært både frustrerende og tidkrevende. Dette stemmer og overens med det vi hører at nye produsenter gjør i dag. Selv skulle vi ønsket at et tilbud som Mupro var tilgjengelig, og det er nettopp dette som er drivkraften bak hele bedriften og som motiverer oss i arbeidet. Å gi tilstrekkelig og tilpasset veiledning til aspirerende musikere i samme situasjon som vi selv har vært i, oppleves svært givende.

2.2. Hvordan definerer vi begrepet musikkprodusent?

Musikkproduksjon kan defineres som et sekkebegrep som omhandler de ulike prosessene som finner sted ved skapelsen av en låt. Låtskriving, komponering, arrangement, fremføring, prosjektering og produksjon er de generelle prosessene involvert i låtutviklingen (Auvinen, 2017). Teknologiske fremskritt har de siste årene bidratt til å gi musikere muligheten til å gjøre dette på egen hånd. ”With how quickly technology has advanced, we’re now at the point where many of the tools needed to build a song can fit in the palm of your hand — literally” (Deahl, 2018). Moderne produsenter kan nå gjennomføre en helhetlig musikkproduksjon kun ved hjelp av en laptop og en Digital Audio Workstation (DAW). DAW er en programvare

som gir muligheten til å spille inn og editere flere spor med digital lyd, samt legge til en variasjon av ulike prosesser og effekter (Edstrom, 2011 s.39). Ved hjelp av disse teknologiske fremskrittene og muligheten, betegnes nå laptopen som et eget instrument (Stølan, 2018).

2.3. Vårt mål med Mupro

Foreløpig er vi tre som driver Mupro. Det er vi som bygger nettsiden og står for all promotering, og det er vi som er de eneste instruktørene. Vi er enda i startfasen, men målet er å kunne utvide bedriften slik at vi kan tilby bredere og større opplæring til flere interesserte. Det er begrenset hvor mange elever vi kan undervise når vi kun er tre lærere. Derfor er målet å utvide på en måte hvor vi kan ansette flere lærere og på samme måte skape et jobbtilbud for erfarne musikkprodusenter som ikke får seg annet arbeid, eller trenger en ekstra inntekt.

2.4. Hvem kan være lærer ved Mupro?

I Mupros fremtid ser vi for oss at vi skal kunne ansette andre musikkprodusenter som lærere. De vil kunne ha egne elever, og holde egne timer organisert av oss i Mupro. På denne måten skaper vi ikke bare en lett tilgjengelig læringsplattform for folk som ønsker å lære seg musikkproduksjon, men vi skaper i tillegg et jobbtilbud for musikkprodusenter. Ved å være lærer ved Mupro vil musikkprodusenter få en mer stødig inntektskilde på siden, samtidig som de kan drive med musikk.

2.5. Hva skal kriteriene være for at man skal kunne bli lærer?

Ingen av oss tre er utdannede lærere eller pedagoger. Lars har tidligere undervist skoleelever i trompet, og Audun har undervist pianoelever på amatørnivå, men ingen av oss er faglærte innen didaktikk og pedagogikk. Det ville uten tvil kommet til god nytte å ha en dypere forståelse innen disse temaene, og det er noe vi ønsker å tilegne oss kunnskap om i fremtiden, men vi har ikke gjort det i sammenheng med denne oppgaven. Dette fordi vi først ønsket å gjøre egne erfaringer ved å begi oss ut på undervisning, slik at vi i fremtiden kan sammenligne egen erfaring med pedagogisk pensum. Det stilles foreløpig ikke et krav om pedagogisk utdanning for å bli lærer i Mupro. Den aller viktigste ferdigheten en lærer ved Mupro må ha, er å være en dyktig musikkprodusent og ha lyst til å videreformidle kunnskap. Lærerne bør også kunne vise til utgivelser de har gjort, som et kvalitetsstempel på at de vet hva de driver med. Dette fungerer som en CV der vi kan se på arbeidet til vedkommende og få et inntrykk av kunnskapen de har. Det er vanskelig å finne dyktige musikere, og et krav om

pedagogisk bakgrunn vil gjøre det mer utfordrende å finne kandidater. Derfor vektlegger vi kunnskap og erfaring i faget som det viktigste pedagogiske kravet.

2.6. Klassisk læremodell

I det utøvende musikkfaget læres elever opp gjennom solide tradisjoner for de ulike instrumentene. Det følges en læreplan som er forutsatt og som sier noe om akkurat hva elevene skal lære og hvilken vei de må gå for å lære dette (*Rammeplan for kulturskolen* (2016) s.45). Utfordringen i vårt tilfelle er at musikkproduksjonsfaget som nevnt har veldig stor bredde. Det er mye en kan gjøre i et DAW som ikke alle nødvendigvis vil ha nytte av å lære. Å følge en tradisjonell læringskurve vil kanskje ikke være like optimalt for musikkproduksjon som den ville vært for noen som for eksempel skal lære piano. Vårt mål er å tilby individuell opplæring på elevens egne premisser. Elevene som kommer til oss vil antagelig ha et ønske om å lære forskjellige ting innen musikkproduksjon. Vi vil derfor utvikle en læreplan som kan justeres etter elevens ønske.

Selv om dette er tilfellet så står vi fortsatt for mange av de samme målene som settes for arbeid med musikk i kulturskolen:

- Oppnå gode ferdigheter på instrumentet sitt, på alle nivåer og ut fra ambisjonsnivå
- Oppleve mestringsfølelse og positiv selvutvikling
- Utvikle seg til selvstendige utøvere som har glede av musikk livet gjennom
- Bli aktive lyttere med et nært forhold til musikk (*Rammeplan for kulturskolen* (2016) s.47)

Vi verdsetter de samme verdiene som nevnes i den kulturelle musikkopplæringen. Målet ved våre timer er at elevene skal kunne lære musikk på en morsom og lærerik måte hvor de utvikler et positivt forhold til det å produsere musikk. Vårt mål for opplæringen er at elevene våre på et punkt skal bli selvstendige nok til å kunne fortsette med musikkproduksjon, samt utforske nye elementer og videreføre opplæringen på egenhånd. Vi ser på datamaskinen som et instrument, på like linje som med piano, gitar og trompet. De eneste begrensninger som settes er ens egen kreativitet og vilje.

3.0. Metode

3.1. Våre elever

Vi har valgt å tilby minst tre gratis prøvetimer for potensielle kunder i sammenheng med denne oppgaven. På denne måten har vi kunnet teste vår læreplan og samlet inn tilbakemelding som har vært svært nyttig for denne oppgaven. Én ting er å utvikle en læreplan og strategi i teorien, én annen er å se hvordan denne fungerer i praksis. Vår problemstilling er som nevnt å utvikle en helt egen læreplan som passer til undervisning i musikkproduksjon, og det er essensielt å teste den ut i praksis for å kunne se hva som fungerer og hva som eventuelt ikke fungerer. Det å ha undervisningstimer med elever har vært noe av det mest lærerike gjennom denne prosessen.

3.2. Rekruttering

For å rekruttere elever har vi benyttet oss av ulike fremgangsmåter. Vi har laget en nettside med utfyllende informasjon om vårt opplegg, samt en plattform hvor individer kan melde seg opp til prøvetimer. Dette har vi delt på sosiale medier som Facebook og Instagram, hvor vi har lagt ut innlegg med informasjon og link til nettside på våre private profiler. På denne måten har vi nådd ut til venner og bekjente som har tatt kontakt via disse innleggene. Vi har også spredt ordet til bekjente og medelever på musikkteknologistudiet, hvorav tre elever vi har hatt har vært elever fra musikkteknologi. Benjamin jobber også som artist på egenhånd, og mottar meldinger fra ulike følgere som har spørsmål knyttet til musikkproduksjonsfaget. To av disse har vært fra Trondheimsområdet, og har dermed meldt seg opp til prøvetimer etter engasjement fra Benjamin sin side. De som har hatt prøvetimer hos oss har også videreformidlet dette til sine bekjente som igjen har kontaktet oss for prøvetimer. På denne måten har vi skapt et voksende engasjement på en naturlig måte, uten å benytte oss av formell markedsføring og uten kostnad.

3.3. Målgruppen

Våre elever har vært i aldersgruppen 18 til 28 år og har alle vært på helt forskjellige stadier når det kommer til musikk og dataerfaring. Vi har kombinert gjennomført tre (eller flere) gratis prøvetimer med totalt 13 elever. I påmeldingsprosessen har vi forhørt oss med elevene om hva slags musikk de eventuelt ønsker å lage, og ut ifra det har vi fordelt elevene blant oss

etter hvem som har mest kontroll på den gitte sjangeren. Timene med elevene har vært individuelle. Hvor vi har sittet med dem og gitt de én-til-én undervisning tilpasset etter deres behov. Én undervisningstime er på 60 minutter og omhandler i stor grad å løse en problemstilling som eleven kommer med.

Prøvetimene har foregått i studioene i Fjordgata ved musikkteknologi. På bakgrunn av at disse prøvetimene er skolerelaterte og ikke har gitt noen økonomisk gevinst, har dette vært tillatt av veileder ved NTNU.

4.0. Resultat

Som tidligere definert innebærer begrepet musikkproduksjon en hel rekke ulike prosesser. Vi velger derfor å dele opp vår læreplan i ulike kategorier som elevene går gjennom avhengig av ambisjoner og mål. Vår oppdeling av musikkproduksjonfaget blir som følger:

Nybegynnernivå

- Grunnleggende kjennskap til DAW
- Grunnleggende musikkteori

Viderekomne

- Gehør, komponering og strukturering
- Effekter, lydmanipulering og syntese
- Vokalinnspilling og vokalproduksjon
- Miks og master

Disse kategoriene vil ikke være faste. Om en elev vil lære om vokalproduksjon, men ikke har kunnskap om lydmanipulering, må vedkommende gjennom lydmanipulering på forhånd da dette er en nødvendig del av vokalproduksjon.

4.1. Grunnleggende musikkteori

Dette stadiet må gjennomgås av elever som kommer inn i opplæringen uten noen tidligere kunnskap eller erfaring om musikkfaget som en helhet. Grunnleggende kjennskap til musikk vil være å kunne analysere låter for å høre hvilke elementer de har, samt skille toner, melodier og instrumenter fra hverandre. Dette kan virke åpenlyst for en erfaren musiker, men vi kan

ikke ta for gitt at enhver som deltar i vår opplæring har denne forkunnskapen. Når et individ uten musikalsk bakgrunn hører gjennom en låt, er det ikke sikkert at vedkommende klarer å skille de ulike elementene i låten fra hverandre. Dette kan være de ulike trommene som basstromme, skarptromme og cymbaler, eller å skille akkorder fra toppmelodi og bass. Å analysere låter og forstå hvilke elementer de innehar, er viktig for forståelse innen musikkproduksjon. Vi mener mye av utforskningen og utviklingen innen musikkproduksjon er å høre på andre låter å kunne skille de ulike elementene fra hverandre og på den måten få en forståelse for hvordan låten er produsert og skrudd sammen. Grunnleggende kjennskap gjelder også forståelse for tempo og rytme, samt kunne telle takter og forstå logikken bak dette. For eksempel forstå hvor mange takter det er fra vers til refreng i en klassisk 4/4 låt, er viktig for å kunne lære strukturering og form.

4.2. Grunnleggende kjennskap til DAW

Det neste steget vil være å kjenne DAWet som en skal benytte seg av. Det er der alt av komponering og arbeid foregår. Det hjelper ikke å ha kunnskap om musikk og et sinn fullt av idéer om en ikke vet hvordan en benytter seg av musikkprogrammet slik at en får realisert disse idéene. Musikk handler i stor grad om å videreformidle en idé eller et budskap, og må derfor settes sammen i riktig format. Dette vil være et punkt som er svært viktig for nye individer uten kjennskap til digital musikkproduksjon, uavhengig av musikalsk bakgrunn.

4.3. Gehør, komponering og strukturering

Denne kategorien bygger videre på den aller første med grunnleggende musikkforståelse. Her vil eleven lære blant annet hvordan en klassisk pop eller EDM (Electronic Dance Music) låt er bygget opp og satt sammen. Det å forstå rekkefølge når det kommer til vers, pre-chorus og refreng er viktig for å få en produksjon som er logisk for lytter, og som er mest mulig effektiv når det kommer til ens målgruppe og marked. Komponering og strukturering har ikke regler en må følge, men å kunne forstå seg på normer og klassiske modeller vil kunne gi en kunnskap og forståelse som kan videreføres i andre sjangere og kreative løsninger. Med en klassisk 4/4 takts låt som er bygd opp i en pop-modell, vil det være mer logisk å ha åtte takter i vers, enn syv takter. Om en benytter seg av syv takter i en slik modell, vil neste del av låten komme på en ulogisk og uforventet måte som kan forvirre lytter. Komponering omhandler også hvordan man putter sammen elementer i ulike deler av låten. Det å forstå hvordan en kan gi refrenget det lille ekstra ved å for eksempel spare basslinjen eller trommene til refrenget for

å forsterke dette partiet er kjennskap som vil være svært nyttig for å kunne gi produksjonen riktig uttrykk og stil.

Når vi underviser i dette feltet må vi huske å ta stilling elevens musikalske frihet. Når det gjelder komponering og strukturering er det ikke like tydelig hva som er riktig eller feil, slik som det f.eks. kan være med kjennskap til DAW. Hvis elev har lyst til å lage en låt med utradisjonell struktur og tonalitet, kan vi gi dem kunnskap om tradisjonelle strukturer og melodier. Deretter kan de selv kan ta et valg om de ønsker å bruke dem eller ikke.

4.4. Lydmanipulering og effektbruk

Det å kunne manipulere lyd og prosessere den er og en viktig del av musikkproduksjonsfaget. Forståelse for lydbearbeidingsteknikker som kompresjon og equalizer er sentralt når det kommer til å gi låten riktig uttrykk og sound. Typene klang og ekko en bruker på de ulike elementene i låten kan være kritisk for både sjanger og stil. Her vil vi gi elevene kunnskap og forståelse for hva ulike effektbruk og manipulering kan gjøre for låten. Dette er et steg som er mer viderekommende, men som også er nødvendig for å kunne forstå seg på de videre kategoriene vi har i faget. Effektbruk handler mye om det å plassere effektene i riktig rekkefølge, og forstå hvordan rekkefølgen i et spor påvirker lyden. Om en plasserer forvrenging etter klang i et mikerspor, vil også klangen forvrenges. Kunnskap som dette lønner seg for å oppnå det ønskede lydbildet på de ulike elementene. Korrekt manipulering av lyd og effektbruk kan berike en ellers «kjedelig» og «livløs» låt.

4.5. Vokalinnspeiling og vokalproduksjon

Kunnskap til grunnleggende innspeiling av vokal, samt forståelse for hvordan få lyd fra mikrofonen og inn i datamaskinen via lydkort, vil være nyttig å kunne for våre elever. Dette er og noe mange behersker fra før.

Låtene i den elektroniske musikk sjangeren er hovedsakelig produsert digitalt og innspeilinger av ekte trommer og instrumenter forekommer sjeldent. Disse låtene har oftest en innspeilt vokal Dette fordi vokal er så menneskelig at det ikke kan produseres av en datamaskin per dags dato. Videre vil vi lære eleven om hvordan vokalproduksjon fungerer. Dette stadiet bygger i stor grad på kapitlet om effektbruk og lydmanipulering, noe som gjør den tidligere kategorien nødvendig for å kunne forstå seg på vokalproduksjon. Her vil vi se på hvordan en

kan stemme en vokal i riktig tone, samt prosessere den på en måte som får vokalen til å komme mer frem i helheten og oppnå ønsket karakter. Vi har valgt å vektlegge vokalproduksjon ved å ha det i en egen kategori. Selv om en bruker mye teknikker en bruker på andre elementer, så er vokalen så viktig at vi velger å legge ekstra fokus på dette.

4.6. Miks og grunnleggende master

Dette er de siste stegene man gjennomfører i en produksjon. For å komme seg videre på et profesjonelt nivå, er det å viktig å ta med disse stegene i betraktning. Å mikse betyr å balansere alle elementene i låten slik at de jobber sammen på en god måte uten å krangle om plassen eller overdøve hverandre. En korrekt balanse vil kunne gi låten det ønskede uttrykk og karakter. For å tydelig kunne skille ut de ulike frekvensene som befinner seg i elementene, krever det eleven har et godt øre til detaljer. Derfor vil denne delen tilhøre de mer viderekommende. En god miks vil ikke bare gi balanse til låten, men kan også være med på å gjøre låten kraftigere og mer solid om dette er ønskelig. Dette steget bygger i stor grad på den tidligere kategorien som omhandler lydmanipulering og effektbruk da riktig effektbruk er noe av det som vil gjøre en miks god eller ikke.

Det aller siste steget er mastering. Mastering vil si å komprimere og balansere låten på en måte som optimaliserer den for blant annet streaming og live-fremføring. Dette er noe som enkelte velger å la andre gjøre. Det kan være at produsenten vil ha en annens mening og ører på produksjonen, eller at produsenten ikke har riktig studiomiljø som gjør en uskikket til å høre hva som er riktig balanse og uttrykk i masteren. Dette medfører ekstra utgifter som produsenter på hobbynivå kanskje ikke har økonomi til, og er heller ikke nødvendig før en jobber på et kommersielt nivå.

4.7. Benytte kategoriene på riktig måte

Når læreplanen deles opp på denne måten, blir det lettere å undervise eleven om de ønsker å lære mer av. Det er ikke like interessant for alle å lære seg miksing og mastering, eller innspilling og prosessering av vokal. Tanken bak kategoriseringen av læreplanen er muligheten til å gjennomgå det som oppleves relevant for eleven selv. Elever uten musikalsk bakgrunn må derfor gjennom grunnleggende musikkteori og kjennskap til DAW for å lære hvordan de strukturerer låter i produksjon. På samme måter må elever med kjennskap til DAW gjennom lydmanipulering og effektbruk for å kunne lære seg vokalproduksjon.

5.0. Diskusjon

I denne oppgavebesvarelsen har jeg presentert Mupro, en timebasert musikkproduksjonsskole som tilbyr én-til-én opplæring. Jeg har gått gjennom vår fremgangsmetode og våre mål for bedriften. Nærmere har jeg sett på utvikling av læreplan og metode for opplæring. Vår filosofi er å gi eleven et individuelt tilbud som er tilpasset elevens egne behov. Dette har gitt utfordringer med å utvikle en læreplan som skal fungere for mangfoldet av elever. Å utvikle en læreplan tilpasset enkeltindivider har vært den største utfordringen fordi elevene har forskjellige ønsker og mål. Vi har derfor kategorisert læreplanen slik at eleven ikke må igjennom alt, men heller få en tilpasset vei gjennom de ulike punktene.

5.1. Undervisningen

Å benytte læreplanen i praksis viste seg å være en større utfordring enn planlagt. Ingen av mine elever var på nybegynnerstadiet, så behovet for å se på de grunnleggende kategoriene var ikke like store. Elevene har kommet til timene med både spesifikke problemer de trenger hjelp med, og mer generelle problemer. Her har jeg kunnet komme med tilbakemeldinger og løsninger på komposisjonens helhet. Selv om problemene har vært spesifikke har de havnet innenfor én eller flere kategorier i læreplanen. Generelle problemer har vært tilfeller hvor refrenget eller hoveddelen av låten ikke sitter helt som det skal. Et slikt problem havner gjerne under miks og komponering. Dette kan være at eleven har med eget prosjekt hvor han/hun sitter fast med en del av låten som for eksempel vokalmiks eller strukturering. Målet for timen blir at vi som underviser skal kunne løse dette problemet for eleven, samt vise til hvordan eleven kan gjøre dette på egen hånd. Det kan være at lærer gjør dette og forklarer underveis, eller at elev selv gjør det mens lærer forklarer hva elev skal gjøre. Dette har vist at en godt kategorisert læreplan har vært svært nyttig selv om elevene ikke har startet på A og gått veien til Å. Læreplanen har bidratt til å gi oversikt over hvordan de ulike problemstillingene kan kategoriseres og løses. Selv om læreplanen ikke har vært ytterst nødvendig til hver enkelttime, har den blitt brukt over tid for å lede eleven til målet den har satt seg. Basert på egen erfaring har læreplanen fungert mer som en retningslinje for hva som er relevant for musikkproduksjonsfaget, men egen kunnskap har vært det viktigste elementet. Som tidligere nevnt er målet vårt å ekspandere bedriften med flere ansatte og et større omfang. Dette betyr at læreplanen vil i større grad fungere som et krav for hva fremtidige lærere hos Mupro må kunne for å bli ansatt hos oss. Altså en form for retningslinjer som kan følges av lærere og

bestemmer relevansen for hva vi som bedrift ønsker å føre videre innen faget. Det er kanskje dette som skiller vår opplæring fra kulturskolens klassiske læremodell hvor elevene går en bestemt vei og har et bestemt mål. En elev som tar pianotimer får lærebøker tilknyttet opplæringen, hvor målet er å komme seg gjennom de ulike nivåene i boken. Vår opplæring omhandler å gi elevene den kunnskapen de selv ønsker, samt tilføye nyttig kunnskap som er relevant for deres mål.

5.2. Egne tanker

Ved å sitte personlig med én og én elev, føler jeg selv at timene har blitt mest effektive med tanke på kunnskap og læring. Dette er nok ikke mest effektivt med tanke på fremtidig fortjeneste, men det er heller ikke dette som har vært vårt motiv. Personlig opplæring har gjort det lettere for eleven å presentere sine ønsker og problemstillinger, samt gjort det lettere å løse disse på best mulig måte. Jeg har selv fulgt opp fire elever over en periode på to måneder hvor hver elev har hatt minimum fire enkelttimer. Vi har så hatt et uformelt møte med hver av elevene for å gjøre en undersøkelse om undervisningen har vært nyttig og lærerik. Tilbakemeldingen jeg har fått fra mine elever var at undervisningen har i høyest grad vært nyttig og lærerik, samt gøy. Flertallet av elevene har sagt at de kunne tenkt seg å ta betalte timer i fremtiden, noe som er en bekreftelse på at dette er noe vi kan fortsette med i ettertid og gjøre til en forretning.

5.3. Konklusjon

Det er vanskelig å vurdere om læreplan som er utviklet fungerer i en større grad basert på tilbakemelding fra de 13 elevene vi samlet har hatt gjennom perioden, men det at den har vært positiv tolkes som at vi gjør noe riktig og er på rett vei. Til syvende og sist er det tilbakemeldingen som er viktigst for oss. Det at elevene har hatt stor nytte av timene og finner de lærerike er akkurat det som har vært vårt mål, og noe som motiverer oss til å jobbe videre med Mupro.

6.0. Referanseliste:

Auvinen, T. (2017, Mars) *A New Breed Of Home Studio Producer?: Agency And The Idea 'Tracker' In Contemporary Home Studio Music Production*. Hentet fra <http://www.arpjournal.com/asarpwp/a-new-breed-of-home-studio-producer-agency-and-the-idea-tracker-in-contemporary-home-studio-music-production/>

Birkeland, E., Christiansen, M., Geiring, K., Nåvik, E., Westby, I., Waagen, W.,...
Christiansen, M. (2016) *Rammeplan for kulturskolen*. Trondheim: Norsk Kulturskoleråd.

Deahl, D. (2018) No studio needed: How everyone can make a hit record with a laptop. Hentet fra <https://www.theverge.com/2018/9/28/17874576/music-production-laptop-studio-producer>

Edstrom, B. (2011) *Recording on a Budget : How to Make Great Audio Recordings Without Breaking the Bank*. Oxford University Press. Hentet fra <http://web.a.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=21f88a1a-afd0-4125-94d5-98e530c6142a%40sessionmgr4010&bdata=JnNpdGU9ZWVhc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=348349&db=nlebk>

Stølan, E. M. (2018) Nå kan man velge laptop som instrument. Hentet fra <https://www.t-a.no/kultur/2018/02/12/N%C3%A5-kan-man-velge-laptop-som-instrument-16076577.ece>